

## Yfirlýsing stjórnar Norræna verkalýðssambandsins

Viðtakendur:

### Norræna ráðherra nefndin

Paula Lehtomäki framkvæmdastjóri

### Ráðherra nefndin um vinnumál (MR-A)

Peter Hummelgaard Thomsen, beskæftigelsesminister og minister for ligestilling, Danmörku

Tuula Haatainen, arbetsminister, Finnlandi

Hanna Sarkkinen, social- och hälsovårdsminister, Finnlandi

Magnus Rasmussen, landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Færeyjum

Mimi Karlsen, Naalakkersuisoq for sociale anliggender og arbejdsmarked, Grænlandi

Guðmundur Ingi Guðbrandsson, félagsmála- og vinnumarkaðsráðherra, Íslandi

Hadia Tajik, arbeids- og inkluderingsminister, Noregi

Eva Nordmark, arbetsmarknadsminister, Svíþjóð

Fredrik Karlström, näringsminister, Álandseyjum

### Ráðherra nefndin um umhverfis- og loftslagsmál (MR-MK)

Dan Jørgensen, klima-, energi- og forsyningsminister, Danmörku

Krista Mikkonen, miljö- och klimatminister, Finnlandi

Magnus Rasmussen, landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Færeyjum

Múte Bourup Egede, formanden for Naalakkersuisut, Grænlandi

Guðlaugur Þór Þórðarson, umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra, Íslandi

Espen Barth Eide, klima- og miljøminister, Noregi

Annika Strandhäll, klimat- och miljöminister, Svíþjóð

Alfons Röblom, utvecklingsminister, Álandseyjum

### Ráðherra nefndin um sjálfbæran hagvöxt (MR-Vækst)

Dan Jørgensen, klima-, energi- og forsyningsminister, Danmörku

Mika Lintilä, näringsminister, Finnlandi

Magnus Rasmussen, landsstýrismaður í vinnu- og umhvörvismálum, Færeyjum

Pele Broberg, Naalakkersuisoq for erhverv og handel, Grænlandi

Sigurður Ingi Jóhannsson innviðaráðherra, Íslandi

Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir, utanríkis- og þróunarsamvinnuráðherra, Íslandi

Marte Mjøs Persen, olje- og energiminister, Noregi

Khashayar Farmanbar, energi- och digitaliseringsminister, Svíþjóð

Karl-Petter Thorwaldsson, näringsminister, Svíþjóð

Alfons Röblom, utvecklingsminister, Álandseyjum

### Samstarfsráðherrarnir (MR-SAM)

Flemming Møller Mortensen, Minister for nordisk samarbejde, Danmörku

Thomas Blomqvist, Pohjoismainen yhteistyöministeri, Finnlandi

Kaj Leo Holm Johannesen, Minister for nordisk samarbejde, Færeyjum

Kalimat Lund, Minister for nordisk samarbejde, Grænlandi

Guðmundur Ingi Guðbrandsson, samstarfsráðherra Norðurlanda, Íslandi

Anne Beathe Kristiansen Tinnereim, Nordisk samarbeidsminister, Noregi

Anna Hallberg, Minister med ansvar för nordiska frågor, Svíþjóð

Annette Holmberg-Jansson, Minister med ansvar för nordiska arbetsfrågor, Álandseyjum

---

**N**orræna verkalýðssambandið (NFS) er regnhlífisamtök heildarsamtaka launafólks á Norðurlöndum með meira en 8,5 milljónir félaga. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga fimmtán heildarsamtök launafólks, starfsfólks í almannaþjónustu og háskólanna á Norðurlöndum. Hlutverk Norræna verkalýðssambandsins er að þétta samstarf aðildarsamtakanna í þágu félagsmanna með því að skiptast á reynslu, gæta hagsmuna og vinna saman að sameiginlegum markmiðum. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga **FH** og **Akademikerne** í Danmörku, **SAK** og **STTK** í Finnlandi, **Samtak** í Færeyjum, **SiK** á Grænlandi, **ASÍ**, **BSRB** og **BHM** á Íslandi, **LO**, **YS** og **Unio** í Noregi og **LO**, **TCO** og **Saco** í Svíþjóð.

## Samtök atvinnurekenda á Norðurlöndum

### Danmörk

Jacob Holbraad, administrerende direktør, Dansk Arbejdsgiverforening  
Kristian Wendelboe, administrerende direktør, Kommunernes Landsforening i Danmark

### Finnland

Jyri Häkämies, verkställande direktör, Finlands näringsliv EK  
Markku Jalonen, direktör, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT i Finland

### Ísland

Halldór Benjamín Þorbergsson, framkvæmdastjóri Samtaka atvinnulífsins  
Bjarni Benediktsson, fjármála- og efnahagsráðherra, Fjármála- og efnahagsráðuneytið  
Aldís Hafsteinsdóttir, formaður Sambands íslenskra sveitarfélaga  
Dagur B. Eggertsson borgarstjóri Reykjavíkur

### Noregur

Ole Erik Almlid, administrerende direktør, Næringslivets hovedorganisasjon  
Ivar Horneland Kristensen, administrerende direktør, Hovedorganisasjonen Virke  
Anne-Kari Bratten, administrerende direktør, Spekter  
Tor Arne Gangsø, arbeidslivsdirektør, KS

### Svíþjóð

Jan-Olof Jacke, verkställande direktör, Svenskt näringsliv  
Mattias Dahl, vice verkställande direktör, Svenskt näringsliv  
Staffan Isling, verkställande direktör, Sveriges kommuner och regioner

---

**N**orræna verkalýðssambandið (NFS) er regnhlífasamtök heildarsamtaka launafólks á Norðurlöndum með meira en 8,5 milljónir félaga. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga fimmtán heildarsamtök launafólks, starfsfólks í almannaþjónustu og háskólamanna á Norðurlöndum. Hlutverk Norræna verkalýðssambandsins er að þétta samstarf aðildarsamtakanna í þágu félagsmanna með því að skiptast á reynslu, gæta hagsmuna og vinna saman að sameiginlegum markmiðum. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga **FH** og **Akademikerne** í Danmörku, **SAK** og **STTK** í Finnlandi, **Samtak** í Færeyjum, **SiK** á Grænlandi, **ASÍ**, **BSRB** og **BHM** á Íslandi, **LO**, **YS** og **Unio** í Noregi og **LO**, **TCO** og **Saco** í Svíþjóð.

## Yfirlýsing stjórnar Norræna verkalýðssambandsins

### Í hverju felast réttlát umskipti fyrir Norðurlönd? - Loftslagsstefna, vinnumarkaður og norræna líkanið

Norðurlönd verði sjálfbært og samþætt svæði á heimsælikvarða fyrir 2030. Þetta er sameiginlegt markmið forsætisráðherra Norðurlanda í ríkisstjórnarsamstarfi landanna og fyrir löndin í heild sinni, framtíðarsýn sem Norræna ráðherranefndin ítrekaði í yfirlýsingu á loftslagsráðstefnunni í Glasgow (10. nóvember).

Við fögnum framtíðarsýninni sem og yfirlýsingunni. Við styðjum þá viðleitni alþjóðasamfélagsins að stemma stigu við loftslagsbreytingum. Með það að leiðarljósi viljum við beina sjónum að því sem í Parísarsamkomulaginu er nefnt réttlát umskipti og einnig er getið í yfirlýsingu ráðherranefndarinnar. En hvað þýða réttlát umskipti fyrir framtíðarsýn forsætisráðherranna og getu Norðurlanda til að draga úr losuninni?

Í skýrslunni „The road towards a carbon-free society“ (2020) segjum við að fyrir tilstilli áætlunar Alþjóðavinnuáráðs (ILO) um mannsæmandi störf fyrir alla (Decent Work Agenda) séu sterk tengsl milli réttlátra umskipta og norræna líkansins: Hvort tveggja snýst um öryggi á tímum umskipta og breytinga en einnig að stefna í loftslagsmálum knýr fram skipulagsbreytingar á hagkerfum og þar af leiðandi vinnumarkaði, sem geta falið í sér áskorun fyrir launafólk og atvinnulíf – einnig á Norðurlöndum.

Engu að síður eru Norðurlöndin vel í stakk búin til að vera í fararbroddi í aðlögun að loftslagsbreytingum án þess að það bitni á mikilli samkeppnishæfni og jöfnuði í löndunum. Með þessu getum við aukið samþættingu og nálgast markmiðið um að verða sjálfbært svæði á heimsælikvarða.

Til þess að það takist verða Norðurlöndin að taka höndum saman um að gera öflugar ráðstafanir til að bregðast við loftslagsbreytingunum og nýta til fulls þau tækifæri sem leynast í hinum þremur stoðum norræna líkansins (þríhliða samráði ríkis og aðila vinnumarkaðarins, velferðarkerfinu og hagstjórn) á komandi árum.

Við leggjum til að Norræna ráðherranefndin og ríkisstjórnir Norðurlanda hafi frumkvæði að árlegum norrænum fundi fyrir þríhliða viðræður ríkisstjórna, atvinnurekenda og samtaka launafólks. Tilgangur fundarins verði að knýja fram skipulagsbreytingar og græn umskipti með því að:

- kveikja norrænar samræður um þverlæga stefnu í loftslags-, atvinnulífs- og vinnumarkaðsmálum;
- hvetja til umhverfisvænna sjónarmiða í tvíhliða og þríhliða samningaviðræðum á landsvísu og innan atvinnugreina
- útskýra mikilvægi fjárfestinga til atvinnusköpunar í umhverfisvænum atvinnugreinum
- útskýra mikilvægi menntunar og símenntunar út frá sjónarhóli vinnumarkaðs til framtíðar
- útskýra mikilvægi almannatrygginga og réttinda á vinnumarkaði sem drifkrafts umskipta sem nauðsynlegar eru vegna loftslagsbreytinga
- læra af góðu fordæmi hvers annars, sem og af alþjóðavettvangi.

---

**N**orræna verkalýðssambandið (NFS) er regnhlífasamtök heildarsamtaka launafólks á Norðurlöndum með meira en 8,5 milljónir félaga. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga fimmtán heildarsamtök launafólks, starfsfólks í almannaþjónustu og háskólanna á Norðurlöndum. Hlutverk Norræna verkalýðssambandsins er að þetta samstarf aðildarsamtakanna í þágu félagsmanna með því að skiptast á reynslu, gæta hagsmuna og vinna saman að sameiginlegum markmiðum. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga **FH** og **Akademikerne** í Danmörku, **SAK** og **STTK** í Finnlandi, **Samtak** í Færeyjum, **SiK** á Grænlandi, **ASÍ**, **BSRB** og **BHM** á Íslandi, **LO**, **YS** og **Unio** í Noregi og **LO**, **TCO** og **Saco** í Svíþjóð.

**Með vinsemd,**

Stjórn Norræna verkalýðssambandsins:

**Danmörk**

Lizette Risgaard, formand, FH  
Lars Qvistgaard, formand, Akademikerne

**Finnland**

Jarkko Eloranta, puheenjohtaja, SAK Finland  
Antti Palola, puheenjohtaja, STTK, Finland og formaður Norræna verkalýðssambandsins

**Færeyjar**

Jan Højgaard, formaður, SAMTAK

**Grænland**

Jess G. Berthelsen, formand, SIK

**Ísland**

Drífa Snædal, forseti ASÍ  
Sonja Ýr Þorbergsdóttir, formaður BSRB  
Friðrik Jónsson, formaður BHM

**Noregur**

Peggy Hessen Følsvik, leder, LO  
Ragnhild Lied, leder, Unio  
Erik Kollerud, leder, YS

**Svíþjóð**

Susanna Gideonsson, ordförande, LO  
Therese Svanström, ordförande, TCO  
Göran Arrius, ordförande, Saco

**Norræna verkalýðssambandið**

Magnus Gissler, generalsekretare, NFS

---

**N**orræna verkalýðssambandið (NFS) er regnhlífasmötök heildarsamtaka launafólks á Norðurlöndum með meira en 8,5 milljónir félaga. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga fimmtán heildarsamtök launafólks, starfsfólks í almannáþjónustu og háskólamanna á Norðurlöndum. Hlutverk Norræna verkalýðssambandsins er að þétta samstarf aðildarsamtakanna í þágu félagsmanna með því að skiptast á reynslu, gæta hagsmuna og vinna saman að sameiginlegum markmiðum. Aðild að Norræna verkalýðssambandinu eiga **FH** og **Akademikerne** í Danmörku, **SAK** og **STTK** í Finnlandi, **Samtak** í Færeyjum, **SiK** á Grænlandi, **ASÍ**, **BSRB** og **BHM** á Íslandi, **LO**, **YS** og **Unio** í Noregi og **LO**, **TCO** og **Saco** í Svíþjóð.